

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. Antradienis Vasario-February 24 d., 1976 m.

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NO. 46

NIKSONAS PATARĖ NEPASITIKĖTI DETENTE

IZRAELIS IR EGIPTAS SUSITARĖ PIRKTI JAV ATOMINĖS JĖGAINES

Saugumui garantuoti kontrolėje dalyvaus
ir Jungtinės Amerikos Valstybės

LOS ANGELES. — Gautomis spec. žiniomis iš Jeruzalės Los Angeles Times paskelbė, kad tarp Izraelio, Egipto ir Jungtinių Amerikos Valstybių pasiektas susitarimas dėl apsaugos atominio jėgainių, kurias Jungtinės Valstybės žada parduoti šioms dviem Vidurinių Rytų šalims.

Izraelis patenkintas, kad Amerikos kontrolė prižiūrės ir neleidžia Egiptui branduoliniu kuro atliekas perdirbti ir atominės sprogstamos medžiagos. "Ši sutartis reiškia, kad visa, ką Jungtinės Valstybės duos vienai ar kitai pusei, bus kontroliuojama", kad autoritetingai pareikšta.

Jeruzalė dabar svarsto, kokios rūšies reaktorių pirkti ir kada bus galima jį pastatyti.

Kontroversinis pasiūlymas parduoti Izraeliui ir Egiptui atominės jėgainės savo pradžią gavo iš buv. prezidento Richard Niksono 1974 metų birželio mėnesio lankymosi Viduriniuose Rytuose.

Tuo metu Jungtinės Valstybės pradėjo derybas su abiem šalimis (Izraeliui ir Egiptui) dėl branduolinės energijos kooperacijos ir atominio kuro tiekimo bendrai susitartomis sąlygomis. Jungtinės Valstybės ir Izraelyje buvo reiškiamas susirūpinimas, kad egiptiečiai atrodė pajėgūs pasigaminti sprogmenų, kai tik gaus iš Amerikos technologijos ir branduolinių degalų, bet tarptautiniai ekspertai jaučia, kad Izraelio sugebėjimai branduolinėje fizikoje yra nepalyginamai didesni kaip egiptiečių.

Naujoji sutartis su Jungtinėmis neliečia Izraelio reaktoriaus Dimonoje, kuris nėra apsaugotas garantijomis. Rimti žurnalai rašo, kad Dimona reaktoriaus turi pajėgumą per metus pagaminti apie 20 svarų (24 megavatus) sprogstamos medžiagos beveik 20 kilotonų bombai. Nors Izraelis branduolinėje fizikoje patirties turėjo per metus metus, tačiau buvo apsisprendęs atominio jėgainių nenaudoti. Ekspertų nuomonė prieš dešimt metų buvo, kad atominės jėgainės per daug kaštuoja ir kad gamybos dar per ilgą laiką bus pigiausias degalas.

Šiandien Izraelis dar tik negali apsispręsti, kokio didumo reaktorių pirkti.

Vietnamas grąžino 2 JAV kareivių kūnus

BANGKOKAS, Tailandas. — Iš Saigono praeitą sekmadienį lektuvais išgabenti ir Bangkoko metaliniuose, Amerikos vėliavomis apdengtuose karstuose dviejų Amerikos karių — Charles McMahon, 21, ir Darwin Judge, 19, kūnai. Jie buvo šiaurinių vietnamiečių raketos užmušti praeitų metų balandžio mėnesį, komunistams baigiant užimti Saigoną.

Vienam valdžia tvirtina, kad tai paskutinieji jai žinomi JAV karai, nors 2,150 amerikiečių, dingusių Indokinijoje, likimas tebėra nežinomas.

IS VISO PASAULIO

TEL AVIV. — Izraelio ministerių kabinetas po trijų valandų pasitarimo nutarė autorizuoti Jungtines Valstybes, kad iš-tirtų Egipte, Jordane ir Sirijoje, ar yra galimybė baigti karo pa-dėtį tarp Izraelio ir arabų tautų be formalų taikos sutarčių. To-kią idėją gavęs Izraelio premje-ras Yitzhak Rabin besilankyda-mas Washingtono — "vietoj ka-ro stovio taika ar kas nors pana-šaus".

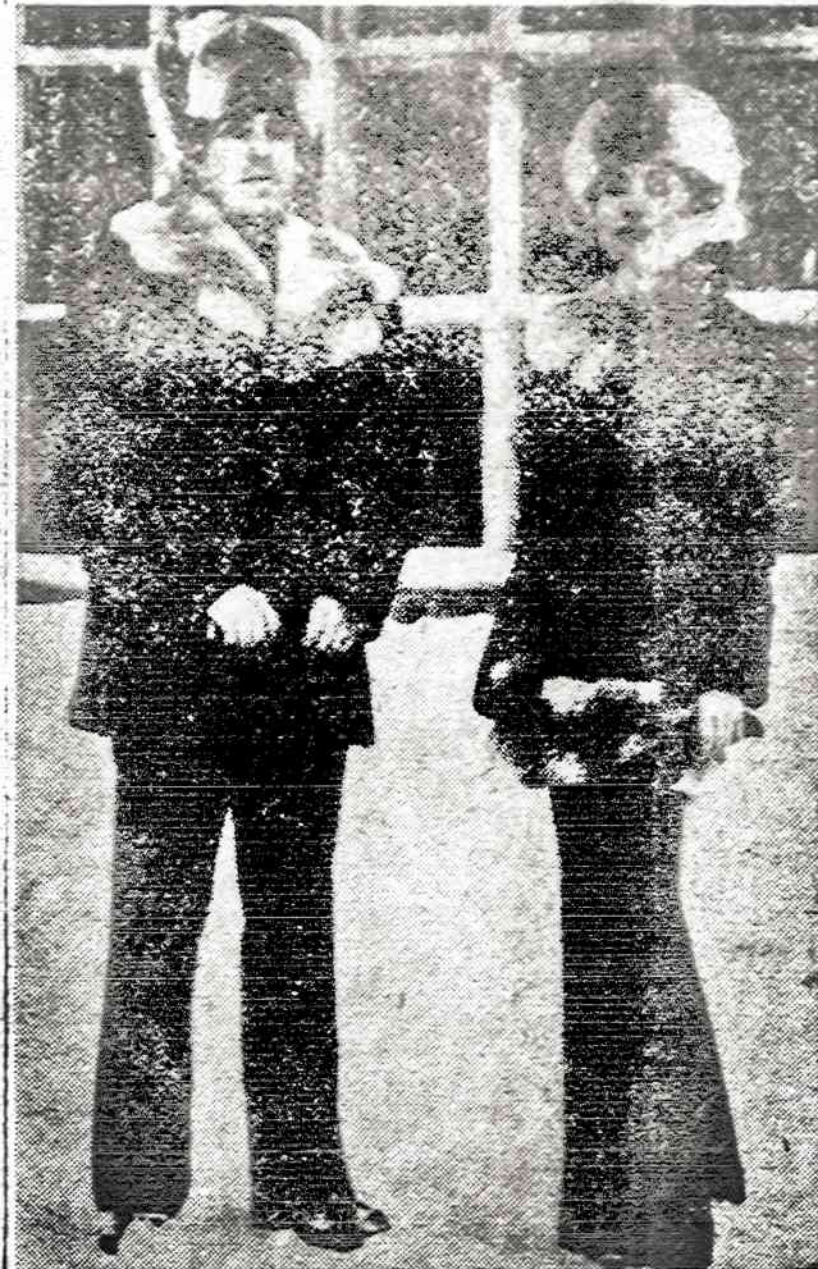
MADRIDAS. — Apie 30,000 asmenų žygiavo demonstracijoj Ispanijos šiauriniame Pam-plonos mieste, protestuodami prieš sparciai didėjantį pragy-venimo brangumą. Policija tik tvarkė trafiką, bet demonstraci-jos netrukdo.

OTTAWA, Kanada. — Pro-gresyvių konservatyvių partija, esanti opozicijoje dabartiniam ministeriui pirmininkui Pierre Elliott Trudeau, išsirinko naują vadą — mažai žinomą parlamen-to atstovą iš Alberto provincijos Joseph C. Clark, 36 metų am-žiaus. Naujasis vadas yra jau-niausias visoje progresyvių kon-servatyvių partijos istorijoje.

TOKIO. — Japonijos žinių agentūra Kyodo praneša, kad Pietinis Vietnamas planuoja šie-met leisti 10,000 turistų lanky-tis Seigono mieste. "Kas dėl turistų iš švėtinų šalių, mes no-rėtume juos kvieisti (pamatyti) Saigono aplinkos grožį, istorinius paminklus, tradicinius išdirbi-nius ir manufaktūros gaminius — taip pat parodyti revoliucijos ir išlaisvinimo rezultatus", pa-reiškė Saigono miesto turizmo įstaigos vedėjas. Tai pirmas tu-ristų kvietimas nuo to laiko kaip komunistai paėmė valdžią pra-eitų metų balandžio mėnesį.

CAIRO, Egiptas. — Egipto ka-riuomenei perėmus iš Jungtinių Tautų paskutinį Sinajaus terito-rijos gabalą pradėjo veikti Gidi Pass radaro stotis. Pagal sutar-tį, Izraelio kariuomenei atsitrau-kus iš Sinajaus pietinio sekto-riaus, Egiptas atgavo likusią šios teritorijos dalį, viso 1,900 kvadratinį mylių dykumos.

NEW YORKAS. — Tulas Phillip Cohen, 75 metų amžiaus, savo nauju liuksusiniu automo-biliu išvažiavęs pasivažinėti po Manhattaną netekęs kontrolės įvažiavo į liuksusinę arklio trau-kiamą brūk, kurioje pasivažinė-ti buvo išvažiavę 7 asmenys. Brika sudaužyta ir sulaužyta; keturi žmonės užmušti, trys su-žeisti, pats Cohen sužeistas sun-dkiai, o brikos "furnonas" ir ark-lys sužeisti lengvai.

Sovietiško stiliaus žiemos olimpinio žaidimų varžovai Innsbroke, Austrijoje; jo ir jos kailiais puošti drabužiai pakeitė sportišką jų veiklą.

PIRMADIENI CHICAGOJE MIRĖ RAPOLAS SKIPITIS

Bus pašarvotas Bieliūno šermentinėje, o
vėliau laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse

CHICAGA, Illinois. — Praeitą pirmadienį Chicagoje savo namuose mirė Rapolas Skipitis, sulaukęs 89 metų amžiaus. Jis bus pašarvotas Bieliūno šermentinėje, o vėliau bus laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Skipitis gimė Panevėžio aps., Smilgių vls., Baukų kaime, 1887 m. sausio 31 d. Mokėsi Panevė-žyje, Palangoje ir Maskvoje, kur studijavo mediciną, o baigė teisės mokslus. Po Pirmojo Pasau-linio karo grįžo į Lietuvą ir ko-davo prieš bermontininkus, rusus ir lenkus. Lietuvoje buvo vidaus reikalų ministras, o paskutiniiais nepriklausomybės metais jis bu-vo Užsienio Lietuvių Draugijos pirmininkas. Šios draugijos rei-kaikai jis buvo apvažiavęs visad didesnes lietuvių kolonijas Ame-rikoje, Brazilijoje, Argentinoje, Anglijoje ir kitose vietose.

Visą laiką dalyvavo lietuvių spaudoje. Jau 1910 metais buvo Aušrinės redakcijos narys, ra-šinėjo Lietuvos žiniose, Naujje-nose, Santaroje, Nepriklausomo-je Lietuvoje ir kituose lietuvių laikraščiuose 1945 metais buvo Berlyno Lietuvių Draugijos pir-mininkas, o kai atvyko į Chi-cago, tai įsitraukė į Amerikos lietuvių visuomeninę veiklą. Kai jėgos pradėjo silpnėti, tai rašė savo atsiminimus, kurių du to-mus pats Chicagoje išleido. Ra-šė apie gyvenimą caro Rusijoje, lietuvių kovas dėl savo krašto laisvės ir pirmuosius Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo me-tus. Atsiminimai yra įdomūs, nes jis aprašinėjo apie dalykus, kuriuos pats vienu metu ar kitu-kiu būdu buvo įsitraukęs.

Paskutiniu metu Skipitis sun-kiai sirgo. Visą ligos metą jį slaugė ir prižiūrėjo ponis Ski-pitienė.

Izraelis su palestiniečiais
nesikalba

— Tel Aviv. — Izraelio už-

Brazilija ir Kisingeris pasirašė paktą

BRAZILIJĄ. — Kisingeris be-silankydamas Pietų Amerikoje, čerų norų vedamas, pasirašė JAV vardu su Brazilija paktą, kuriame pripažįstama Brazilijos reikišmė pasaulio politikos ir eko-nomijos reikaluose ir numato-ma, kad Brazilija ir JAV perio-diškai tarsis įvairiais klausimais. Paktas nenumato jokios karinės pagalbos, bet tik pripažįsta Bra-zilijos jėgą ir įtaką tarptautinėje arenoje.

Brazilija, kuri yra pagrindi-nis pardavėjas JAV kavos ir geležies rūdos, užtikrino, kad ji nesidėsianti su jokiais pasaulio trumais ir kad nekelsianti kail-nių išvežamoms žaliavoms. Taip-gi buvo aptarti kairie kiti eko-nominiai klausimai, ypatinai Brazilijos užsienio prekybos ba-lansas, kuris 1975 m. prekyboje su JAV turėjęs 1.6 bil. dol. nuo-stolio.

Ispanijos gyvenimas neramus

MADRIDAS. — Ispanijos gy-venimas neramus ir verda kaip burbuliuojantis katilė. Kai ka-ralius Juan Carlos Burbonas grį-žo į Madridą su savo žmonele Sofija iš kelionės Katalonijos provincijoje, kur ramino katalo-niečius, reikalaujančius plačios autonomijos, jis rado Madrido gatvėse streikuojančius darbi-ninkus ir triukšmaujančius komunistus, kurie priešinosi dešini-ųjų režimui dar nuo paskutinės revoliucijos laikų ir kurie pasirodė išilindę iš pagrindžio gen. Frankui mirus.

Prieš atsikendant karaliui i Barajos aerodromą šone Madri-do, raitoji policija išblaškė tūkstančius žmonių. Madrido prie-miesčių draugijos, kurie bandė demonstratyviai žygiuoti į Ma-drido miesto centrą.

Italijos moterys piketavo Vatikaną

ROMA. — Dvi moterų gru-pės vasario 22 d. demonstravo prieš Vatikano laikyseną abortų klausimu tuo metu, kai popie-žius Povilas VI laimino šv. Pe-tro aikštėje susirinkusią minią. Demonstruojančios moterys buvo neofašistų ir Italijos so-cialinio judėjimo narės. Jos da-lino lapelius, kuriuose abortus prilygino kūdikio žudymui. Jos tik pritarė pastojimą apsaugan-tiems vaistams.

Vatikanas gi, kaip žinia, prie-šinasi vaistų vartojimui, kurie apsaugo moteris nuo nėštumo, ir ypatinai yra nusistatęs prieš abortus.

HONG KONGAS. — Karališ-koji britų observatorija pranešė, kad praeitą sekmadienio rytą Hong Konge drėbėjo žemė, bet drėbėjimas buvo silpnas tarp 1 ir 2 pagal Mercalli Scale. Nie-kas nenukentėjo. Kur buvo drė-bėjimo centras, dar nenustaty-ta.

VEIK DVI VALANDAS NIKSONAS KALBĖJOSI SU MAO CETUNGU

Premjeras Hua aiškino Niksonui pačioje
Kinijoje vykstančias tarpusaves kovas

PEKINAS, Kinija. — Richardas M. Niksonas, buvęs JAV pre-zidentas, patarė nepasitikėti dabar didžiųjų valstybių vedama detentės politika. Niksonui Kinijos vyriausybė suruošė banketą, kuriame buvęs prezidentas turėjo progos pasireikšti savo nuomonę tarptautinės politikos klausimais.

Kubiečių komunistų kolonija Angoloje?

Užkariautojai vartoja
sovietiškus metodus

LISABONA. — Po ištisų sa-vačių karštų ginčų, Portugalijos valdžia sekmadienį nutarė pripažinti pro-komunistinį reži-mą Angoloje. Daugiau kaip 80 tautų jau pripažino MPLA, ku-ri Sovietų Rusijos ginklais ir Kubos raudonarmiečių pagalba sutriuškino Vakarų labiau pa-žadais remiamas dvi angoliečių partijas.

Johannesburgo, Pietų Afri-koje, laikraštis Sunday Tribune rašo, kad į Angolos sostinę Lu-andą laivai atvažiuoja dideli skaičiai kubiečių kolonistų, ku-rie kaip karą laimėjusių Kubos karių giminės atskėlė apsigy-venti Angoloje.

Valdžią Angoloje laimėjusieji nieko nelaukė pradėjo vartoti So-vietų Sąjungos komunistų meto-dus. MPLA jau areštavo buvu-sį augzarinį Luandos vyskupą Joachim Finto Andreade, vete-raną kovotoją už Angolos išlais-vinimą nuo portugalų. Andreade pats buvo MPLA narys — vice-pirmininkas, bet pasitraukė nu-sivylęs tos partijos vadų kryp-timi į marksistų diktatūrą. Dabar jis kalinamas už opoziciją So-vietų įtakai MPLA partijoje. Lu-sakoje, Zambija, gautomis žinio-mis, Andreade kalėjime kanki-nimams vadovauja Rytų Vokie-tijos saugumo valdininkai, kurie perėmė visą Angolos saugumo politiką. Dabar gaudomi vysk. Andreade draugai, kurių jis tu-rėjo angoliečių demokratinio nio Fronto (UNITA) partijoje.

Sunday Tribune rašo, kad ku-biečiai Angoloje pasiryžę įsis-teigti 40,000 tgyventojų Kubos koloniją.

Riaušės Kolumbijoje

BOGOTA. — Kolumbijos sost-i-nėje Bogotoje tūkstančiai stu-dentų sukėlė riaušes vasario 20 d., nepatenkinti Kisingerio vi-zitu. Riaušininkai apmėtė ak-menimis juos malšinančius ka-rius ir policiją, daugelį langus ir padeginę auto mašinas.

Kolumbijos prezidentas Alfon-sas Lopez Michelsen, kuris pri-mis ir tarsis su Kisingeriu pri-vačiame ūkyje rančiūje šone Bo-gotos, pranešė riaušių progą Ko-lumbijos gyventojams, kad karo stovis bus prailgintas visam lai-kui.

Mao Cetungas dėkojo Nikso-nui už atvykimą ir patenkintas pasikalbėjimu. Jis paprašė Nik-soną, kad perduotų prezidentui Fordui geriausius linkėjimus. Mao Cetungas patenkintas pre-zidento Fordo vizito ir pasikal-bėjimo tarptautinės politikos klausimais.

Šaltas
Saulė teka 6:37, leidžiasi 5:62

Naujausio mokslo žinių populiarus perteikimas TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

SENĖJIMO REIKALAI AMERIKOJE

Rūpinkimės patys senėjimo reikalais — niekas kitas
reikiama senesniais žmonėmis nepasirūpins.
Pensininko dienų tiesa

Sio krašto mediciniškų tyrinėjimų centre (Hoechst-Roussel Pharmaceutical's) esančiame Somerville vietovėje, New Jersey valstybėje keturi senesnio žmogaus reikalų žinovai gydytojais neseniai aptarė šio krašto pagyvenusiųjų reikalus būsimais 2025 metais. Aptarime dalyvavo chichagietis profesorė — žmogaus išsivystymo žinovė, dirbanti Chicagose universitete Dr. Bernice L. Neugarten. Ji pramato, kad dabartinė virš 65 metų amžiaus amerikiečių grupė sudaro beveik 22 milijonus, o 2025 metais tokių žmonių skaičius šiame krašte bus virš 42 milijonų. Jei jie mirs dabartiniu mirtingumu, dar gausiau bus tokių žmonių šiame krašte, jei mirtingumas jų sumažės sumažinus rūkymą, persivalgymą ir jei pagerės sveikatos priežiūra ir jei patobulės kiti reikmenys gerai sveikatai turėti.

Jei per ateinančius 50 metų mes sulauktume tokio stovio, kad žmonių skaičius ant žemės negausėtų, tada vienam pagyvenusiam (senior citizen) išeitų po pusantro jaunuolio dar nesulaukusio 20 metų amžiaus. Kitas senesniųjų reikalų žinovas — dr. Neugarten tvirtina, kad ilgėjantis žmogaus amžius ir gerėjanti jo sveikata pagsaus senesniųjų darbininkų gretas fabrikuose. Tada virš 75 metų piliečių skaičius gausės ir visuomenei našta jais rūpintis didės. Tada šeimos ims rūpintis įsigijimu tokių vietų, kuriose galės patalpinti savus pasenusius ir susilpusius šeimos narius.

Duke universiteto profesorius psichiatras gyd. Eric Pfeiffer pranešauja, kad apie 2025 metus arteriosklerozės priežastys bus visiškai suprantamos. Tada žmogaus amžiaus vidurkis vyrams ir moterims bus 90 metų. Tada

priverstinai sveikatos draudimas padengs beveik visas pagyvenusiųjų išlaidas sveikatos srityje. Už tai tada padvigubės šio krašto išlaidos sveikatos reikalams. Tas profesorius pramato, kad už pusės šimto metų šiame krašte pagerės pagyvenusiųjų reikalai. Tada pavadinimas "senas" (aging) nebūs siejamas su metų skaičiumi pagal gimimo metrikus. Mat, tada žmonės galės būti labai sveiki net ilgo amžiaus sulaukę. Taip pat tas profesorius pramato, kad minėtų laikų po pusės šimto metų nebus priverstinio pensijon išejimo. Tada ir gydytojų, besirūpinančių senesniaisiais, skaičius pagausės. Tada bus lygiai gerai rūpinamasi proto sveikata, kaip ir kūno. Tada bus lygiai stropiai rūpinamasi chroniškais pallegėjais, kaip ir sveikais. Šitos sritys dabartiniu laiku yra labai apleistos. Mes deginame savo gyvenimo žvakę iš abiejų galų: mes skubame, rūpinamės, rūkome, persivalgome, girtaujame, nekreipiame dėmesio į gerus gydytojų nurodymus — iš jų net juokiamės, nes esame savo blogų įpročių vergai. Daug čia mums kenkia visokie neva dvasiniai reikalai besirūpinantieji, o tikrumoje tik drumstame vandenyje žvejojantieji. Laidui bėgant, žmonės apsisivies ir tariamieji dvasiniai reikalai besirūpinantieji bus priversti teikti dvasinį patarnavimą eiti šviešos ir tiesos keliu. Tada religinis gyvenimas apsisivys nuo dabartinių kenksmingų priemonių — jis sužydės pilname puikume žmogaus patarnavimui — jo dvasinės sveikatos pagerinimui.

Senėjimo atitolinimo rūpestis

Stanfordo universiteto biologas dr. Leonard Hayflick abe-

joja, kad žmogaus gyvenimas galėtų būti labai daug prailginamas. Dabartinis biologijos mokslas žino, kad žmogaus pagrindinės kūno sudėties dalys — celės gyvena tam tikrą laikotarpį ir po to miršta. Vienos tų celių-fibroblastai paimtos iš tik prasidėjusio motinos išciose vystytis žmogaus (embrionio tisu) laboratorijoje pasidalina (dauginasi) nuo 40 iki 60 kartų. Po to jos miršta.

Tas biologas tvirtina, kad širdies ligų pagydomumas ir paralyžiaus (stroko) išvengimas prasidės prie žmogaus amžiaus prailginimo aštuoniolika metų. Tuo tarpu, vėžio pagydomumas prailgins žmogaus amžių tik 2.3 metais. Jis teigia, kad stipriai sumažnus persivalgymą galima būtų prailginti žmogaus amžių. Taip pat sumažinimas miego pusė valandos: nuo aštuonių valandų miego einant prie pusastuntos valandos miegojimo — galima būtų prailginti žmogaus sąmoningą amžių dviems metais.

Įdomi to biologo nuomonė apie "Jaunystės pilulę". Pagal jį, jei būtų išrasta tokia pilulė, kuri kiekvieną jauną išlaikytų, tai vis tiek reiktų artistų, kurie perstatytų senoviskus senumo vergus, kad nutekus tuometinius žmones vartoti tas "jaunumo" pilules.

Dabar įvairiai žmonės yra nusiteikę dėl gydomo labai energingomis priemonėmis visų pagydomų, bevišioje būsenoje esančių ligonių. Dr. Hayflick tvirtina, kad nauja etika (doros elgesio taisyklė) būtina turės būti įgyvendinta herojiškų pastangų prateisimui. Dabar su tokiais pastangomis tik mirtingas atitolinama, o ne senėjimas.

Iš v a d a. Norim ar nenorim, gyvenimas su jo teigiamais ir neigiamais eina pirmyn. Ne tikieji pročiai, nesveikas elgesys keičiamas tinkamesniu, sveikesniu. Mūsų nesveikieji pročiai, o el Dievui nei žmogui nenaudingi, visai visokie apsiėjimai keičiami naujais. Tik žmogaus asmenybės sužmoniškejimas ir asmens apsišvietimas yra vienas ir vienintelis geris, kurio kiekvienas šiandien gyvenantis turėtų siekti ir kuo greičiau įgyvendinti.

Mūsų vadai visose srityse turi pasižymėti pramatumu ir tinkamu elgesiu. Dar šiandien visi lietuviai turime nuvairkuoti visus savo "autoritetus", kurie skleidžia mūsų tarpe prietarus, kurie žmonėms vietoj tiesos manieras perša.

Tik kūrybingumu visose srityse mes turime pasižymėti ir tik juo vienu didžiuliu. Juk lietuvių tauta yra viena gabiausių, viena žmoniškiausių — tik atbuskime, pagaliau kūrybiškumo atsilavimui — ir mes imsimės šviti visi puikumu kitų žmonių — šviesių žmonių tarpe. Gana parapiškumo. Eikime visi į tarptautinius laukus ir ten juos pradėkime puošti gražiaisiais lietuviškos kultūros žiedais.

Malonu, kad lietuvis kur jis nebūtų, jei jis apsisalo nuo svetimų dulkų, ima žibėti dvasiniu smaragdu. Faimkime tas lietuves moteris, kurios dirba medicinos srityje pas svetimtaučius Chicagoje. Kiek daug čia pirmiaujančias vietas užimančiųjų. Tokių Baukiem iš Cicero paėmus kaip pavyzdį — ji vyrauja svarbiausiam poste Cook apskrityje ligoninės patologijos departamente. Jų tokia gausybė visuose kituose universitetuose, ligoninėse, laboratorijose. Lietuvių tarpe nerasi apgavikų, kaip dabar pasirodė esą tūli gydytojai, tūlos laboratorijos. Nėra ten žmoguje žmogaus. Nėra kas Dievui tarnauti, net iš tų pačių dvasiškų tarpo. Tuo tarpu pragari tarnaujantieji dirba psichologiniu tikrumu — jie jau baigia praryti visą pasaulį. Dar toliau mes pasakėlėmis save penkime — netrukus būsimė minėtų nenaudėtų sudoroti.

Lietuviškasis genijus yra gausus ir tik nuo įvairių dulkų navaikim ir jis stas greta pil-

Ponia Claire Selden buvo modernaus meno mokytoja Spring field, Mass., meno mokytoja. Kai iškėjo už gydytojo, tai pakeitė savo darbo metodus. Vietoje teptuko, ji pradėjo naudoti švirkstą, modernaus meno paveikslams gaminti. Paveiksle matome buvusią mokytoją, adata piešiančią naują matematišką ir astronominę kūrinių.

Kanados naujienos

ST. CATHARINES, Ontario.

Tautinių šokių grupės "Nemunas" metinė šventė įvyks balandžio 24 d. Daugiakultūriniam Centre, 185 Bunting Rd. Salė yra naujai pastatyta ir patogi šventei, nes visas bus vietoje — baras, virtuvė, programa ir linksmoji dalis. Programoje dalyvaus tautinių šokių grupė "Atžalynas" iš Toronto, vadovaujama Silvijos Martinkutės-Leperskienės, ir vietos tautinių šokių grupė "Nemunas". Pastarosios vyresniųjų grupė vadovauja St. Zubrickienė, jaunesniųjų — Nikolė Latauskaitė-Zalznak. Akordeonu gros Sigita Zubrickas. Tai vienintelis meno vienetas Niagaros pusiasalyje. Jis atlieka programas lietuvių šventėse bei minėjimuose, atstovauja lietuviams kanadiečių visuomenėje.

"Nemunas" rengdamas metinę šventę, kreipsis į visus Niagaros pusiasalio lietuvių paramos šventės ruošai. Šventės tikslas — sutelkti lėšų, kad galėtų tęsti savo veiklą ne tik Niagaros pusiasalyje, bet ir galėtų nuvykti į V-tą tautinių šokių šventę Chicagoje.

Prie tautinių šokių grupės "Nemunas" priklausė šokėjų iš Niagara Falls, N. Y., ir iš Buffalo, N. Y., nes St. Catharine būdama maža lietuvių kolonija negali sudaryti dvi šokėjų grupes. Reikia tikėtis, kad Niagaros pusiasalio lietuvių palankiai atsilieps į šventės rengėjų pastan-

čiausių pavyzdžių visoje žmonių istorijoje. Tiek tėvynėje, tiek čionai bei kitur išėjimoje lietuvių darbininkai yra puikiausi. Be cento čia atsiradę, jie pralenkė visus čionyščius. Lietuviai inžinieriai, verslininkai bei kitokie profesionalai yra gausus geriausias kokybės — išradimais, pasižymi patobulinimais ir pilni kūrybingumo.

Toli nėra ko eiti — imkime muzikus, profesorius, aktorius, menininkus, liaudies meno kūrėjus — sunku kitiems prilygti mūsų kitiems. Tik pakluskime J. ir M. Jurašų raginimui: imkime tarpe savęs kalbėti lietuviškai: atidarykime vienas kitam asmenybes.

Tad greičiau į darbą prieševykiniams apsisavimui savų asmenybių — tik vyrai, moterys imkime purenti lietuviškus dirvonus bedievišku atkaklumu (čia visai netinka tų tikinčiųjų čionyščių mieguistumas ir pasakėlių pamėgimas). Kenčianti Lietuva su jos saviškais tegul būna mums kelrodys į visas veiklos sritis! Juk dabartinė Lietuva davė mums Simp. Kudirkas, Jurgučius, Jurašus, Simonaitį, ties ir Lietuviškos Kromkos didvyrius! Tad visi įkandim jų! Pasiskaityti. MD January 1976. Vol. 20. Nr. 1.

gas aukomis ir savo dalyvavimu.

Virginija Žemaitienė jau pasveiko

Virginija Žemaitienė ilgametę tautinių šokių grupės "Nemunas" Tėvų Komiteto sekretorė ir aktyvi lietuviškoje veikloje, prieš Kalėdų šventės eidama į rusį paslydo ir pavojingai susižeidė koją. Dabar gipsas jau nuimtas ir vėl įsijungė į lietuvišką veiklą.

Virginija ir Juozas Zemačiai augina 3 sūnius ir savo vaikus yra įtraukę į lietuvišką veiklą. Nėra tokio lietuviško minėjimo, kur p. Zemačiai nedalyvautų.

299 METŲ MINĖJIMAS ČIKAGOJE

Šiais metais sukanka du šimtai metų kaip USA yra nepriklausoma valstybė. Jai laisvės niekas veltui nedavė, reikėjo ją ginklu iškovoti, o iškovojus ją ir išlaikyti. Amerikoje Nepriklausomybės kovose dalyvavo net du lietuviai generolai.

nes jų visi vaikai šoka tautinių šokių grupėje "Nemunas".

— Aplankiu senus "Naujienų" skaitytojus:

Joną ir Paulą Skeivelus.

Skeivalai yra reto vaisingumo asmenys ir apsilankius į jų namus, kad ir aukų rinkimo reikalais visuomet nuosirdžiai aukoja, p. Paula Skeivalienė be kavos neišsėis.

Atlikęs savo reikalus Jonas Skeivelas, žinodamas, kad esu "Naujienų" bendradarbis, prašė, kad pasiųsčiau už "Naujienas" prenumeratą ir pridėjo 5 dol. "Naujienoms" auką.

Paminėjo Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos 53 sukaktį

Sausio 25 d. Niagaros pusiasalio Povilo Lukšio šaulių kuopa vienuolyno patalpose paminėjo Klaipėdos krašto prijungimo sukaktį.

Minėjimas prasidėjo pamaldomis, organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis. Tą dieną parapijos klebonas Juvenolis Liauba, OFM pasakė patriotišką pamokslą. Tuojau po pamaldų, šaulių kuopos pirm. A. Šetikas atidarė minėjimą ir pakvietė LKV skyriaus "Ramovė" pirmininką, savanorį-kūrėją Antaną Šukį su paskaita. A. Šukys, buvęs Klaipėdos krašto atvadavimo dalyvis, kalbėjo įdomiai 45 minutes. Šukys jau 77 gimtadienius atšventęs, bet atmintį tebeturi gerą. Kalbėjo apie buvusias kovas iš atminties ir baigus paskaita publika ilgai plojo.

J. Sarapnickas

Šitokia brangiai kainavusi sukaktis turi būti ir tinkamai paminėta. Iš visų Chicagoje esančių organizacijų buvo sudarytas komitetas, kuris šitokį minėjimą praves. Šituo minėjimu buvo pradėta rūpintis jau gana anksti. Jis jau 1975 m. buvo užregistruotas visose amerikiečių įstaigose. Bus išleistas Bicentennial ženkliukas.

Šiam minėjimui gauta puošni McCormick salė. Minėjimas įvyks š. m. balandžio mėn. 25 d. Marquette parko lietuvių parapijos bažnyčioje bus atliktos pagrindinės pamaldos. Visi lietuvių parapijų klebonai, jėzuitai ir marijonai irgi buvo paprašyti tą dieną atlikti pamaldas ir paprašyti Dievo, kad jis laiku Ameriką nepriklausoma tūkstančius metų.

Į Marquette parko bažnyčią bus iškilmingai įneštos visų dalyvaujančių organizacijų vėliavos. Pats minėjimas įvyks 2:30 val. p. p. McCormick salėje. Tenai, muzikai griežiant, bus taip pat įneštos vėliavos, prisiminti visi už USA laisvę kariavę ir pagerbti dėl jos laisvės žuvę. Toliau seks meninė programa, sušildanti iš choro dainų ir tautinių šokių. Vėliau tuoj pat vyks banketas. Muzikantai gros šokių, o mes visi trenksim koją į grindis, kad šeštam bloke bus girdėti.

Mūsų amžiuje įvyks tik tai vienas toks Bicentennial minėjimas. Vėliau mes iškelsim ir už kitų dviejų šimtų metų mes iš dangaus aukštybių ar pro pragarą vartus žiūrėsime, kaip kiti lietuviai rūšiškai paminėti 400 metų sukaktį, ir galėsime pasakyti, jie ar mes iškilmingiau tai atšventėme.

V. Balčiūnas, M. D.

SKAITYK LA KITA! PATAK

SKAITYTI! DEMOKRATINI

DIENRAŠTIS "NAUJENAS"

Why should you join the Payroll Savings Plan now? Maybe you'll find out later.

The future can be too late for saving. So if you want security, you'd better start today.

The Payroll Savings Plan makes it easy. Because an amount you choose is automatically set aside from each paycheck to buy U.S. Savings Bonds. That way, your savings build year after year.

So start today. Because tomorrow, today will be yesterday.

Now if Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (40% tax-free). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at any bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

A public service of the publisher and the U.S. Department of the Treasury.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS CHICAGO 8 ILL. — TUESDAY, FEBRUARY 24, 1976

TAU, JAUNOJI LIETUVA

(Straipsnis spausdintas 1974 m. Kario žurnale)

(Tęsinys)

Dariaus ir Girėno kūnus skrodė ir balzamavo Vytauto Didžiojo Universiteto profesorai Jurgis Žilinkas ir Kazys Oželis. Prezidentas A. Smetona, pasikvietęs juos, įsakė nutylėti faktą apie kūnų radimą. Girdi, Dariaus ir Girėno nebeprisikelsim, o Vokietija grasina paspausti Lietuvą ekonomiškai ir politiškai, nepirkti Lietuvos produktų. Lietuvos kraštui tai būtų didelis smūgis. Po II Pas. karo, Amerikoje būdamas, prof. Žilinkas keliems asmenims papasakojo apie tą įvykį ir pareiškė: "Dabar jau galime ir netylėti, nes nebėra kas saisto tą įsipareigojimą; nėra naciškos Vokietijos, nepriklausomos Lietuvos ir jos Prezidento, kuris to įsipareigojimo reikalavo". Profesoriai, Žilinkas ir Oželis, dar Lietuviojo savo paslaptį atskleidė keliems savo bičiuliams, bet prašė apie tai nekalbėti.

II Pas. karo metu būrelis lietuvių patriotų Dariaus ir Girėno karstus užmūrijo Medicinos Fakulteto rūsyje, kad vokiečiai nepasinaudotų varinių karstų metalu ir nesudegintų lakūnų lavonus. Jau gero kai po karo karstai buvo atrasti ir išimti. Kaune Medicinos Instituto teisminės medicinos katedros vedėjas dr. Jonas Vytautas Nainys ir kiti, iš naujo tyrinėjo ir protokole įrašė, jog Darius ir Girėnas buvo pašauti. Lakūnų kūnai buvo palaidoti karių kapinėse, Kaune, Šančiuose.

Dariaus ir Girėno įamžinimas

Ivairios JAV lietuvių organizacijos ir paskiri asmenys per Lietuvą pasiuntė savo giminiams ir draugams Lietuvoje daugiau kaip 500 laišku su Lietuvos oro pašto ženklais ir LITUANIKOS antspaudu "Darius-Girėnas, New York — 1933 — Kaunas". Tarp kitko, pasveikinau menės štabo v-ką generolą P. Kubiliūną, kuris KŠ raštu nr. 14177, iš 1933.VII.23, padėjo už sveikinimą ir pabrėžė: "Dariaus ir Girėno karžygiška drąsa, neribota meilė Tėvynei ir tvirtas pasiryžimas bei tragiška mirtis sukle Lietuvos kariuose gilaus nusiminimo ir pasididžiavimo jausmų. Ne vienam jie bus sektinu pavyzdžiu, reikalui ištikus, aukotis Tėvynei". Ta proga prašė pareikšti Amerikos lietuviams (pirmą kartą) Lietuvos kariuomenės geriausių linkėjimus. Lietuvos aviacijos 5-ji eskadrilė buvo pavadinta Girėno eskadrile, o 1-ji — Dariaus eskadrile.

Daug org-jų Lietuvoje ir Amerikoje pasivadino Dariaus ir Girėno vardu. Jiems filatelijoje įamžinti buvo išleisti Lietuvos pašto ženklai. Jau 1934 m. Lietuvoje buvo apie 30 Dariaus-Girėno gatvių, 24 aikštės, 18 mokyklų. Ūkininkai net ažuolus ir piliakalnius jų vardu pavadino. Poetai juos apdainavo. Menininkai įamžino statulose, paveiksluose, kompozitoriai — gedulo marše, dainose, simfoniniuose veikaluose. Liepos 15 d. tapo tautinėse lietuvių didybės šventė.

Prof. vyskupas M. Reinsys pa-

sakė, jog Lietuvikos žygis — tai šūkis naujoms Tėvynės jėgoms, kad Tėvynei reikalingi sumanymų kupini, drąsūs, pasiaukojantieji pasiryžėliai. Kun. M. Krupavičius pareiškė, jog Dariaus-Girėno žygis tai galingas projektorius, kuris nušvietė didžiulias lietuvių tautos galias. Filosofas Vydušas aiškino, jog šis žygis skelbia mūsų tautą žmoniškai, kaip meteoras skelbia save naktį žvaigždėtam dangui; tai yra prasiplaukimas to didžio viršūmės, kuris renkasi didį tikslą, kelia ir tvirtina tautą. Generalas S. Raštikis priminė, jog šie Lietuvos ereliai pasistatė mūsų širdyse paminklą, kurio nesugriauš jokie amžių vėtrų perkūnai. Karo Muziejaus lankytojams gen. V. Nagevičius primindavo, jog čia kalba į mus tauriausio kraujo apšlakstyti Lietuvikos griaučiai, tautos nemirtingųjų sūnų likę žemėlapiai, kompasai, tie kompasai yra tikrojo lietuvių tautos istorinio kelio ir pasiryžimo kompasai; kaip Darius-Girėnas nugalėjo didžiulį vandenynus — taip mažoji tauta savo pasiryžimu gali nugalėti didelius priešus.

Lietuvos jaunimas, ašaras rydamas, skaitė Dariaus-Girėno testamentą TAU, JAUNOJI LIETUVA ir įsidedė tokiu pat idealizmu, patriotiškumu. Ne laisvės metu įsijungė į didvyrišką tautos sukilimą 1941, po grūdžio veiklą, partizaninį karą. Iš eivijoje gimęs lietuvių jaunimas tebelaukia Dariaus-Girėno heroikos išaiškinimo ir perėjimo — skridimui į Lietuvos išlaisvinimą.

(Pabaiga)

"Simbioninės armijos" kariai buvo pagrobę Patricia Hearst, ją kankino o vėliau priverė ją dalyvauti banko užpuolime. Dabar Patricia 6 dienas būdijo prisiekusiems teisėjams apie kelių teroristų vartotą prievartą.

Los Angeles, Cal.

Vasario šešioliktosios minėjimas

Ir šimet, kaip ir praityje, Los Angeles ir apylinkių lietuvių iškilmingai paminėjo Lietuvos respublikos 1918 metais paskelbtą vasario 16 dieną.

Vasario 13 dieną 11 val. prieš pietus buvo pakelta Lietuvos trispalvė vėliava Los Angeles miesto centre prie miesto valdybos namo. Iškilmei vadovavo Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus pirmininkas Vytautas Čekanauskas. Invokaciją sukalbėjo — angliškai skaitė — prelatas J. Kucingis. Iš rekordų juostų per garsiaakalbių nuskambėjo Lietuva, Tėvyne mūsų ir Amerikos himnas. Šauliai ir kariai veteranai su vėliavomis buvo apsupę stiebą, kuriame iškelta Lietuvos vėliava.

Miesto tarybos narys Ferraro perskaitė miesto valdybos priimtą ir miesto burmistro pasirašytą deklaraciją, kuria vasario 16 diena skelbiama lietuvių diena. Gražų, dailininko piešiniais išpuoštą deklaraciją teksą konsilmanas įteikė Alto skyriaus pirmininkui Čekanauskui.

Kalbėjo Lietuvos garbės konsulas dr. Julius Bielskis; estų vicekonsulas atstovas — bulgaras ir gudų atstovas. Angliškai kalbėjo V. Čekanauskas, primindamas Lietuvos pavergimą ir rusifikaciją bei paminėdamas sovietų agresiją Azijoje ir Afrikoje.

Lietuvių vėliavos pakėlimo iškilnėms susirinko nemažas būrys. Kiek miesto rotušės aikštėje išdėta kėdžių, jos visos buvo užimtos ir dar buvo stovincijų. Dalyvių dauguma lietuvių, bet buvo sveikintųjų, šiaip užėjusių miesto sodyboje pasiklausti, kas čia vyksta.

Pamaldos ir sueiga

Sekmadienį, vasario 15 dieną šv. Kazimiero, parapijos mokyklos kieme buvo iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Dalyvavo organizacijos su vėliavomis ir nemažai publikos. 10:30 val. buvo bažnyčioje pamaldos. Bažnyčia perpildyta publikos ne tik šedincijų, bet ir stovincijų. Patriotinį pamokslą pasakė klebonas prel. J. Kucingis. Giedojų parapijos choras.

12:30 val. skelbta sueiga — minėjimas Marshall mokyklos auditorijoje. Tūkstanti su viršum žmonių talpinanti salė buvo apylinė publikos. Atrodo, kad publikos gausumu šis Vasario šešioliktosios minėjimas pralenkė pernykštį minėjimą.

Programa pradėta mažų pavėlavimu. Trumpą įžangėlę, apie šios dienos tylą okupuotą Lietuvą, pasakė Alto pirm. V. Čekanauskas, ragindamas lietuvius išeivius netylėti ir Lietuvos laisvės reikalą visur ir visada kelti.

Dvi jaunos mergaitės, jauno organizacijų narės, perskaitė Vasario šešioliktosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą, kaip jis 1918 metais surašytas. Scenoje iš-

sirikiavo bene 10 organizacijų vėliavos. Amerikos himną giedoję Antanas Polikaitis. Paragėti kiti kurie publikoje esą asmenys. Alto pirmininkas kalbėjo apie savanorius kūrėjus, apie nežinomus kareivius ir nežinomus žuvusius partizanus. Juos gerbdamas prašė gen. S. Raštikį ir jo žmoną atstoti. Publiką plojo. (Bet kartu kelti nas klausimas — nuo kada Stašys Raštikis padarytas savanoriu kūrėju? Yra faktas, kai ramovėnu suvažiavė 1974 metais losangeliskis ramovėnas pasiūlė generolus Raštikį ir Čerėnį pakelti ramovėnų organizacijos garbės nariais ir kai nuprasakojų jų biografijas, pavadinamas gen. Raštikį savanoriu kūrėju, tuoj žodžio pasiprašęs generolas K. Musteikis padarė pastabą, jog dėl istorinės teisybės jis turis prabiloti ir klaidą pateisinti — gen. Raštikis nesą ir nebuvo savanoris kūrėjas. Plk. K. Ališauskas, enciklopedinis generolo Raštikio biografas, rašo, jog 1919 pradžioje S. R. stoji savanoriu Lietuvos kariuomenėje. Berods, tarp savanorių stojiusio kariuomenės ir tarp savanorio kūrėjo yra labai didelis skirtumas).

Sveikinuose minėti laimėjimai Australijoje

Alto pirmininkui V. Čekanauskui publikai pristatius Lietuvos generalinį konsulą dr. Julij Bielskį ir paminėjus, kad konsuli suėjo 85 metai amžiaus, publika sugiedoję jam, kompozitoriui B. Budriūnui pianinu vedant, Valio geriausių netų linkėjimus.

I scen: iškviestas Estų vicekonsulas kalbėjo apie bendros pavergtų tautų veiklos reikšmę, nurydamas pavyzdį Australiją. Tenyktė valdžia buvo pripažinti. Pabaltijo valstybių okupacija, kaip teisėtą sovietų valdymą. Vieningai veikdami pabaltiečiai pasiekė savo protestais to, kad dabartinė valdžia pikeitė nutarimą ir okupacijos pripažinimą atšaukė. Linkėj ir toliau vieningai dirbti.

Latvių Sąjungos atstovas scenoje kalbėdamas džiaugėsi, kad pabaltiečiai išeiviai vis labiau ima vieningai veikti.

Jaunas vyras, jau Amerikoje mokslus ėjęs, Estų S-gos atstovas įdomiai kalbėjo pavergtų tautų laisvinimo tema, primindamas jaunimo pareigą ir kovą įsijungti, kartu ragindamas ir senius jaunimą ton prie šokupacnėn veiklon paskatinti.

Kalbėjo Dr. K. Bobelis, ALT centro pirmininkas

Iš Čikagos atskridęs Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdybos pirmininkas dr. K. Bobelis buvo šimet garbės svečiu ir kalbėtoju. Jo biografiją ir visuomeninę įveiklą publikai pasakojė V. Čekanauskas.

Laisvinimo kovos tema kalbėdamas daktaras Kazys Bobelis apgailestavo, kad nelemty ambicijų įtakojė vieninga veikla susimaišė. Minėjo, jog politinis susiskirstymas yra reikalingas, bet reikalingas ir vieningas sutarimas laisvinimo darbui. Sakė, jog Amerikos Lietuvių Taryba pasiūlė prieš kelius metus Liet. bendruomenei jungtis į Amerikos Lietuvių Tarybą, kaip ir kitos organizacijos yra įsijungusios. Buve siūlyta 10 vietų taryboje ir 3 vietos valdyboje, bet iš Liet. Bendruomenės atsakymo ir sutikimo įsijungti į bendrą veiklą negauta. Kalbėtojas pasisakė, jog nenaudingos pastangos visus lietuvių suvaryti į tariamą vieningą bendruomenę. (Tą mintį komentuodamas vienas minėjimo dalyvis

man prisitarė: "Bendruomenė vienybė, tai silkių backos vienybė". Vadinas, kaip silkės negyvos vieningai backoję suguldytos, taip bendruomenę proteguoją nori lietuvių "apjungti").

Gana plačiai dr. Bobelis kalbėjo apie Amerikos Lietuvių Tarybos atsiekimus, apie Helsinkio konferenciją ir ateities kovos perspektyvas. Liestamas bendradarbiavimą su pavergtos Lietuvos žmonėmis, dr. Bobelis pasisakė už bendradarbiavimą su saviškiais — su giminiams ir pažįstamais, bet pažymėjo, jo okupanto siūlomas bendradarbiavimas yra brutalus skaldymo ir pinigų išviliojimo siekiantis.

Tolimesnėje minėjimo eigoje buvo perskaityta rezoliucija, taikoma JAV prezidentui ir kitiems valdžios bei kongreso žmonėms ir spaudai. Perskaitytos Los Angeles ir Santa Monica miestų burmistrų deklaracijos padarytos Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą minint.

Netikėti programos pakeitimai ir papildymai

Buvo skelbta, kad parapijos choras koncertuos, bet koncerto nebuvo, nes visos scenos negauta, nebuvo kur chorui išsiričiuoti. Scena atsakyta tik kelias dienas prieš minėjimą. Kiek girdėjau iš publikos, programos pakeitimas sutiktas su apgailejimu. Iškviestas prieš publiką lituanistinės mokyklos vedėjas V. Pažiūra pristatė 6 mergaites ir 3 berniukus laimėjusius rašinėlių konkursą. Tai puiku, bet labai gaila, kad pedagogas pademonstravo neturįs nei saiko nei laiko samprotos. Aiškino detališkai konkurso eigą, taškų skaitymą ir kitas nesvarbias aplinkybes, bet tuo baisiai ištesdamas programą. Reakcija — daug žmonių pakilo ir išėjo. Dar labiau salės publika sumažėjo, kai scenon iškviestas šaulių pirm. K. Karuža pradėjo išnaudoj Lietuvos gen. konsulą sveikinti ir pristatinti, kurie šauliai apdovanojami ordiniais ar medaliais.

Los Angeles lietuvių orga-

nizacijų yra ir daugiau, kurių išsireiškima, jog vienai be ndradarbei jau vertėtų keistis teną ir nuo Jurašų nukrypti).

Buvo ir skaldymo veiklos: bendruomeninkai šaukėsi atskirai jiems aukoti, tarpininku pasirinkdami buvusį nepaprastą repatriantą Antaną Adomėną, kurs tam pakurstytas L. B. Krašto valdybos. Apie tai (ir apie bendruomeninko A. Gečio L. A. lietuvių kolonijos skaldymo viešnagę) bus kita tema ir kita kartą.

J. Klauseikis

"NAUJIENOS" KLEKVIENO
L J E T U V I O
D R A I T A S S T O T I N I S

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Dar Alto izdininkas K. Prišmantas, šį raštą rašant, negalėjo pasakyti kiek tikrai aukų gauta, nes vis dar paštu ateina čekiai. Esą gauta 4,000 dolerių su viršum. Tai reiškia didelį Altui pritarimą.

Dienraštis Herald Examiner ilgą straipsnį išspaudino, vasario 16 dienos laidoje, apie lietuvių ir Jurašų į Ameriką atvykimą (Pastebėlė: ne iš vie-

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastarąs daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

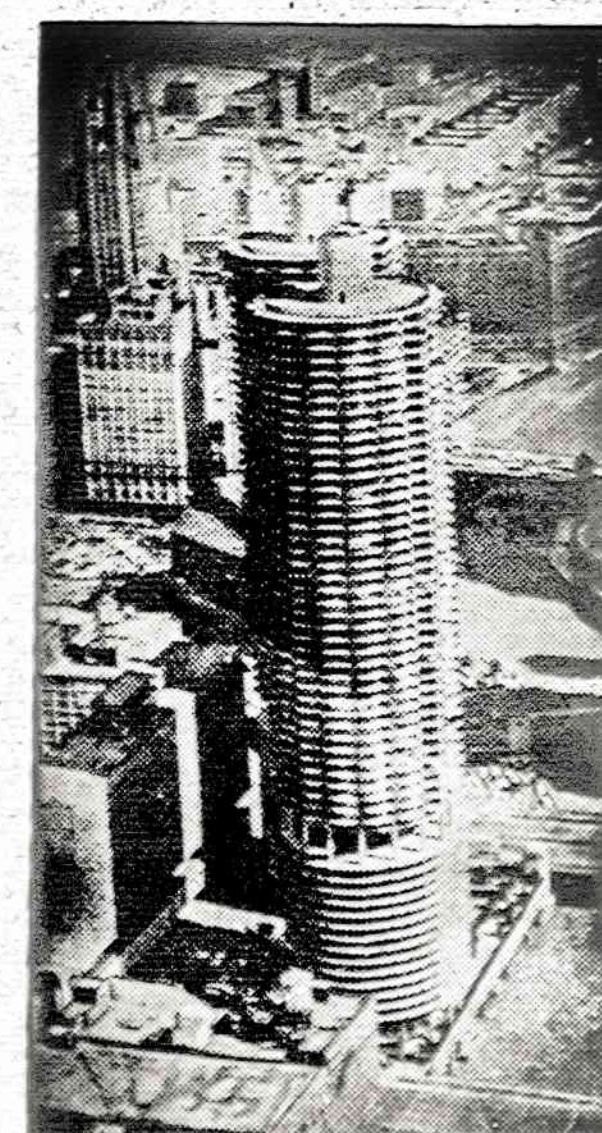
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomui minėtuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kiekuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	tris mėnesiams \$16.00
pusei metų \$16.00	tris mėnesiams \$8.50
metams \$30.00	tris mėnesiams \$16.00
metams \$30.00	tris mėnesiams \$16.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	pusei metų \$14.00
metams \$26.00	pusei metų \$14.00
metams \$26.00	pusei metų \$14.00
metams \$26.00	pusei metų \$14.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

"Jauni politikai" svečiavosi pas Lietuvos komunistus

Amerikos lietuvių spaudoje pasklidusi žinia, kad rusų pavergton Lietuvoje buvo nuvažiavusi Amerikos "jaunų politikų" delegacija, kad ją oficialiai lydėjo Amerikos ambasados pareigūnai Maskvoje ir net JAV konsulas Leningrade. Tuos "jaunuosius politikus" priėmė ne tik Lietuvos komunistų partijos sekretorius A. Barkauskas, bet ir užsienio reikalų "ministeris" Leokadija Diržinskaitė Peliučienienė. Atvykusieji svečiai buvo Vilniuje susitikę ir su Lietuvos komunistinio jaunimo atstovais, jiems rodė švietimo įstaigas, pasiekę "kultūrą" ir padarytą "pažangą".

Šį klausimą net svarstė VLIKo taryba ir nutarusi pasiųsti atsakingiems pareigūnams protestus dėl to, kad jie pasiuntė ambasados pareigūnus į Vilnių, kurie pavergtose Lietuvoje sovietų karo jėgų primestos valdžios atstovų oficialiai buvo priimti, vaišinti ir "informuoti" apie dabartinės valdžios daromą pažangą visame krašte. Lietuvoje buvusieji "jaunieji politikai" vėliau pareiškė, kad jie buvę labai patenkinti kelione į Lietuvą.

Iki šio meto dar negavome Eltos pranešimo, kuriame aprašomas VLIKo tarybos posėdis, svarstęs šį reikalą. Marijonų dienraštis ne tik gavo Eltos pranešimą apie minėtą posėdį, bet ir spėjo jį atspausdinti, tuo tarpu Naujienos to Eltos biuletenio dar nėra gavusios. Ar paštas Chicagone siunčiamas Eltos pranešimus kažkokiu paslaptingu būdu Naujienoms suvėliną, kuo nenorime tikėti, ar Eltos tarnautojas vėliau juos į pašto dėžutę įmeta, tuo tarpu dar neišaiškinome. Bet šiam reikalui visa tai didelio skirtumo nesudaro. Reikalas eina apie praeitais metais Sovietų Sąjungos komunistinio jaunimo vadovybės pakviestą Amerikos "jaunų politikų" delegaciją į Sovietų Sąjungą.

Nuvykusi delegacija komunistinio sovietų jaunimo buvo "informuojama" ir vaišinama pačioje Maskvoje, o kai sovietų stalinieji jau nebliko, kas įdomesnio pamatyti, tai "jaunų politikų delegacijai", buvo pasiūlyta bent kelioms dienoms nuvykti į Vilnių ir savo akimis pamatyti, kaip tvarkosi "patį jauniausioji" sovietinė respublika — Lietuva. Kai sovietinis komunistinis jaunimas pasiūlė "jaunimui politikams" ne tik apmokėti ke-

lionę, bet ir valgyklas bei viešbučius, tai tie "jauni politikai" pasinaudojo kvietimu ir nuvažiavo. Tai buvo padaryta praeitų metų lapkričio mėnesį. Visa ta kelionė buvo aprašyta praeitų metų Gimtajame krašte. Ten įdėtas visas puslapis su "jaunuolių" fotografijų.

Praeitų metų Gimtasis kraštas šitaip apie tų "jaunų politikų" delegaciją tada rašė:

"Į Tarybų Sąjungą, kaip minėta, JAV jaunų politikų veikėjų tarybos narių grupė atvyko TSRS Jauni organizacijų komiteto kvietimu. Jauniesiems Amerikos politikams, aplankiusiems Tarybų Lietuvą, vadovavo valstybinių kampanijų komiteto generalinis patarėjas, demokratų partijos atstovas Džeimas Drz, O'Neilas ir respublikonų partijos Indijanos valstyjos skyriaus centro komiteto narys Tomas Miliganas. Grupėje buvo demokratų partijos Masačuseto vykdomoji direktorė Barbara Makenzi, Minesotos valstijos senatorius Hubertas J. Hemfris, Merilendo senatorius Tomis Brovoteris. ... Kartu su jais buvo atvykęs JAV ambasados Tarybų Sąjungoje pirmasis sekretorius Ričardas Kounsas bei JAV generalinio konsulato Leningrade konsulas Haris Metjuzas." (Gimtasis kraštas, 1975 m. lapkr. 27 d. 6 psl.) Kad šioje Gimtojo krašto žinioje yra pusėta dalis komunistinės propagandos, kiekvienam turėtų būti aišku. Kas nežino ir nesupranta, vieną dalyką labai lengvai gali supainioti su kitu. Vilniun buvo nuvažiavęs "sen. Hubertas H. Hemfris". Jeigu jie neparodytų to "Hemfris" fotografijos, tai būtų galima pamatyti, jog tai yra lietuviams pažįstamas senatorius H. H. Humphrey, bet kai pasižiūri į fotografiją, tai aišku, kad ten važinėjo visi kitas HHH.

Jeigu ten važinėjo "jaunų politikų" grupė, tai nieko nuostabaus, kad su jais panoru nuvažiuoti ir Kounsas, tarnaujantis Amerikos ambasadoje Maskvoje. Rikią neužmiršti, kad JAV ambasados tarnautojai neturi teisės išvažiuoti už Maskvos. Sovietų valdžia įleisdama ambasadorių ir jam reikalingus tarnautojus, bet visą aiką apleidžia jį elektro magnetiniais spinduliais, kad galėtų patirti, apie ką tie tarnautojai ambasadoje kaba, o be to nustato jam 25 kilometrų ribą. Jeigu jis panirėtų toliau nuvažiuoti, tai turi gauti specialų leidimą. JAV diplomatai keliais atvejais kalbėjo su sovietų valdžios pareigūnais, juos įtikinėjo, kad toks uždraudimas neturi prasmės, kad jis kenkia geriems abiejų valstybių santykiams. Išitus metus amerikiečiai prisilaikė sovietų valdžios nurodymų apie neišvažiavimą iš Maskvos, bet kai įsitikino, kad rusai savo nutarimo nekeis, tai tada ir JAV valstybės departamentas paruošė instrukcijas, kurias taiko kiekvienam sovietų valdžios tarnautojui Amerikoje.

Galite įsivaizduoti tokį poną Kounsą, kelis metus praleidęs Maskvoje, negalėjusi išvažiuoti, gavusi pačios valdžios pasiūlymą kartu su "jaunais politikais" nuvykti į rusų pavergtą Lietuvą ir pasižiūrėti, kaip jie ten gyvena ir tvarkosi. Kounsas kalbėti su lietuviu vargu galės, bet jis bent pasižiūrėti gali. Kas žino, o gal kartais ir lietuviškai moka. Tai galės ne tik pasižiūrėti, bet ir pasiklausti.

Kaip konsulas, taip ir JAV ambasados pirmasis sekretorius žino, kad nuvykimas į Lietuvą dar nereikia Lietuvos aneksijos. Taip prezidentas buvo įsakęs Vienoje besitarusiems JAV diplomatams, toks įsakymas buvo pasiųstas ir kiekvienam atsakingam ambasados tarnauto-

Gražiai palaidotas Arnoldas Smilgys

Praeitą penktadienį Lietuvių Tautinėse kapinėse gražiai buvo palaidotas 58 metų amžiaus sulaukęs Arnoldas Smilgys. Silpnai valia ir sunki liga šį gerą biržietį nunešė į kapus anksčiau negu reikėjo.

Ketvirtadienio vakarą Gordon koplyčioje buvo susirinkęs didokas būrys Smilgių šeimos draugų atsisveikinti su mirusiuoju. Atsisveikinti atėjo skaičius mokinių, o maldas kalbėjo net du kunigai.

Penktadienio rytą buvo pilna Dievo Apvaizdos bažnyčia, lietuvių statyta šio šimtmečio pradžioje. Bažnyčia buvo pilna mokinių ir senų Smilgių šeimos draugų.

Smilgys visą laiką norėjo būti palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kol buvo sveikas, tai kiekvieną dieną jis ten nuvažiuodavo Kapų puošimo Dieną ir pasiklausydavo kalbų. Praeitais metais, kai John Evans rinko vėliavas Tautinių kapinių kapams papuošti, tai Arnoldas Smilgys atidavė tautinėms savo vėliavą.

Arnoldą Smilgį į kapus išlaidė dešimt automobilių draugų. Jie buvo pilnutėliai. Kaip šermėnė, taip bažnyčioje, taip ir Lietuvių Tautinėse kapinėse buvo atliktos tikrai gražios atsisveikinimo ceremonijos. Visur dalyvavo didokas būrys artimų šeimos draugų ir net keli dvasišiai. Į Lietuvių Tautines kapines velionį n uždėjo net trys kunigai, o vienas buvo karstnešys. Kapas ir duobė buvo pašventinti ir paskaitytos atsisveikinimo maldos.

Žmona ir vaikai padėjo kiekvienam, atlydėjusiam velionį į kapus.

Inž. Robert D. Pollard pataria uždarinti duris, nes gija varomas dirbtuves, nes jos nesaugios sveikatai. Jis yra įsitikinęs, kad mažiausiai lauką dieną gali įvykti avarija, kuri pakentų šimtų, o dar ir tūkstančių žmonių sveikatai. Energijos šaltinių šis pataria ieškoti anglyse ir saulės spinduliuose. Atomo skaldymas yra pavojingas sveikatai.

Jei žino prezidento Fordo pažiūras aneksijos reikalu. Jiems taip pat aišku, kad jie aneksijos nepripažins. JAV konsulas Leningrade, nuvažiavęs į Vilnių, pasitikusiais ministeriams pirmiausia pasakė, kad šis mano atsilankymas nėra aneksijos pripažinimas. Tokio dalyko nėra ir nebus. Jeigu kas ir bandytų Lietuvos prijungimą prie Rusijos pripažinti, tai Amerikos lietuviai privalo daboti, kad taip neatstiktų.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE GEROVES KOMITETO KANDIDATAI Į SLA PILDOMĄJĄ TARYBĄ

Brancūs broliai ir sesės SLA nariai:

Neseniai praėjo nominacijos į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomąją Tarybą.

Dabartiniai Pildomosios Tarybos nariai gavo daugiausiai balsų. Nariai už juos balsavo, nes dabartiniai SLA viršininkai savo sumanumą ir rūpestingumą SLA reikalais puikiai įrodė. Jų pastangomis SUSIVIENIJIMAS sustiprėjo, jo finansai (turtas) metai iš metų didėja, išlaikoma narių tarpe graži vienybė, palaikoma tautinė ir kultūrinė veikla, o visa tai prisideda prie organizacijos ir narių gerovės kilimo.

Užtikriname SUSIVIENIJIMO išsilaikymą ir šviesią ateitį ir šiais rinkimais kovo-March mėnesį balsuokime už visus dabartinius SLA Pildomosios Tarybos narius:

Paul P. Dargis — Prezidentas
Alexander Chaplikas — Viceprezidentas
Genevieve Meilunas — Sekretorė
Euphrosine Mikuzis — Įdinininkė
Christine Austin — Ildo Globėja
Josephine Miller — Ildo Globėja
Dr. Daniel Degesys — Doktoras Kvotėjas

1976 m. kovo-March mėnesį parodykite visiems, kad Jums rūpi Susivienijimas — dalyvaukite savo kuopų susirinkimuose. SLA broliškumas yra pagrįstas demokratiškumu veikloje. Kiekvienas narys yra organizacijos šeimininkas. Jisai savo valią pareiškia demokratiniais procesais: balsavimo metu kuopos susirinkime. Tad visi balsavimo balote ties minėtų kandidatų pavardėmis pažymėkime ženklukus, kaip nurodoma pavyzdiniame balote. Tokiu būdu pademonstruosite visiems, kad savo balsus su pasitikėjimu atiduodate tinkamiausiems kandidatams į SLA Pildomąją Tarybą.

ŠI PILDOMOJI TARYBA, vadovaujama Prezidento Povilo Dargio, moka sutartinai dirbti kiekviename Susivienijimo reikale, yra gerą toną duodanti ir visam mūsų organizaciniam gyvenimui tiek pačiam SUSIVIENIJIMUI, tiek santykiuose su kitomis lietuviškomis organizacijomis. Tokios sudėties PILDOMOSIOS TARYBOS reikia SUSIVIENIJIMUI, tokia vadovybė įveda SUSIVIENIJIMĄ į gražią šiais metais sulaukiamą 90-ties metų sukaktį, tokia vadovybė yra labai naudinga pasikiram nariui bei visam SUSIVIENIJIMUI. Už šią PILDOMĄJĄ TARYBĄ balsuokime šių metų kovo-March mėnesyje.

SLA GEROVES KOMITETAS
J. Andriulis, Sekretorė,
4018 Franklin Road,
Pittsburgh, Pa. 15214

PASAULIO GALO NERA 88 SVARŲ AUGLYS
BOSTONAS. — Astronomai TOKIO, Japonija. — Kinijos bendrai sutaria, kad pasaulis žinių agentūra Hsinhua pranešė, kad nauji įrodymai rodo, kad jis gali gyvuoti amžinai. Per ilgą laiką papsaulyje atsiradę "juodų plyšių" ir šaltų peizažų, bet apie 10 iki 30 milijonų metų pasaulis greičiausiai pasiliks toks koks yra, pasakė Dr. Frank D. Drake, Astronomijos ir Jonosferos Centro direktorius Cornell universitete.

Ta moteris vardu Sowa, 59 metų amžiaus, dar 1970 metais pajuto augimą viduriuose ir jos svoris iki 1974 metų pabaigos padidėjo 20 svarų. Operacija buvusi sunki, kai pacientės kraujo spaudimas staiga nukrito, širdies mušimas pasidarė nereguliarus ir operacija baigiant pacientė gavo smūgį.

JONAS AUGUSTAITIS

Dviejų pasaulėžiūrų varžybos

Atrodė, jei Germanas tikrai norėjo turėti mane artimiausiu savo bendradarbiu (ministerijos inspektoriai buvo ministerio tiesioginiai bendradarbiai), tai galėjo ir turėti tiesioginiai pasikalbėti, kodėl visam reikalui toks pakeitimas būtų buvęs naudingas? Tačiau jis nesirijo kalbėtis, manydamas ar įtardamas, kad aš suprasiu tą jo paslėptąją mintį, ko jis tuomet tikrai siekia. O jis, kaip ir Stanišauskis, siekė sudaryti laisvą kelią jo proteguojamam jaunam inžinieriui Šniūkštai ir geležinkelio vyriausio direktoriaus. Į Augustaičio vyr. direktoriaus pavaduotojo vietą tuoj galėjo būti paskirtas Šniūkšta ir be jokių kliūčių, perkėlus Račką ir inspektoratą, jį paskirti Vyr. Geležinkelio direktorium. (Račką suka bė sunkumų galėjo perkelti į inspektoratą kaip liaudininką ir menkų kvalifikaciją, kaip padarė su Čiurliu, social — demokratu, bet Augustaičių skaitomą prie jaunųjų, nedrįso nei atleisti, nei perkelti, jeigu jam pasiūlius, jis neina...)

Pats gi inžinierius Šniūkšta buvo neblogas vyras, inteligentų šeimos ir matęs jau Europą. (Stanišauskis, numatęs jį geležinkelio vyriausio direktorium, buvo jį išsiuntęs į Daniją susipažinti su danų geležinkelio tvarka. Jis išbuvo ten 3-6 mėnesius, buvo jau grįžęs. Kuriam tikslui buvo jį siūsti į Daniją, o ne kitur, kur buvo geresnė geležinkelio organizacija, to nediskutuojame). Bet gerai vadovauti didžiausiai Lietuvoje įmonei dar būtų per anksti ir kažin ar tinkamas? Pasiūkė, kad tuo metu Rygoje turėjo susitikti trijų Baltijos valstybių geležinkelio atstovai ir suderinti vieno tarptautinio traukinio tvarkaraščio reikalingus pa-

keitimus. Nusiuočiau inž. Šniūkštą ir pasakiau Geležinkelio Valdybos nusistatymą, ko reikalauti ir kaip laikytis. Už poros dienų jis, skambindamas iš Rygos, sako, kad jam taip neišeina! "Bandyk toliau, rizikuok ir ieškok kompromiso", buvo maždaug toks mano jam patarimas. Sugrįžo ir parvežtame protokole buvo įrašyta jo nuomonė ir prieraišas, kad galutinį sprendimą palieka Geležinkelio Valdybai. Tas jau rodė atsakomybės baimę, bei savų nusistatymų silpnumą. Tada jam priminiau, kad taip nėra, kaip daug kas mano, kad tie, kurie važinėja į konferencijas, nieko neveikia... Jis suprato ir man pritarė, bet pasiteisindamas, kad jaunesniesiems turėtų būti duodama daugiau galimybių susipažinti ir su tais reikalais. Tačiau iki tol dar nebuvo nei laiko dalyvauti jam tos rūšies konferencijose, — vienas pats dar negalėjo. Be to, kaip matėme, antraeiliais ekskursantais labai norėjo dalyvauti kiti jo viršininkai, o prieš tai jis ėjo stažą Danijoje. Naujasis iš naujųjų — Susisiekimo ministeris K. Germanas, savo didele veikla nepasizymėjo. Daugumoj, kaip ir jo pirmtakas Stanišauskis, rūpinosi personaline ministerijos politika; be to jis nebuvo nei iš tų smarkiųjų nei iš piktųjų.

30) PAREIGOS REICHO ULTIMATUMO GRAŽINTI KLAIPĖDOS KRASTĄ

Gražinimas Klaipėdos Krašto Reichui 1939 m. III. 23 d. einant Ribentropo ultimatumu Urbšui kovo mėn. 19 d. naktį, grįžtančiam iš Romos per Berlyną, sudarė priežastis atsistatydinti Mirolo kabinetui. Karuomenės vadas brig. gen. St. Raštikis, naudodamasis savo "populiarumu", Krašto nepasitenkinimu, bei neviešosios opozicijos slapta parama, prispaudęs Smetoną sutikti, pasiėmęs Krašto Apsaugos ministerį Mus-

teikį, važinėjo pas prezidentą sudaryti keturių generolų vyriausybę su buvusios opozicijos atstovais. 1939 m. III. 28 d. Smetona patvirtino brig. gen. Černiaus vyriausybę tokios sudėties: Brig. gen. Černius — ministras pirmininkas, brig. gen. K. Musteikis — Krašto Apsaugos ministeris, brig. gen. K. Skučas — Vidaus Reikalų, gen. J. Sufkus — Finansų ministeris, Kazys Bižauskas — min. pirko pavaduotojas be portfelio ir dr. Leonas Bistras — švietimo ministeris — krikšč. — demokratų; dr. Antanas Tamošaitis — Teisingumo ministeris ir dr. Jurgis Krikščionas — žemės ūkio min. — liaudininkai; inž. K. Germanas — Susisiekimo min. — voldemarininkas ir Juozas Ubšys — Užsienio Reikalų ministeris — nepartinis, tautininkų rėmėjas.

Niekas nebuvo patenkintas šiuo kabinetu, nei Tautininkų Sąjunga, nes jame nebuvo formalių (su bilietais) tautininkų, nei patys opozicijos ministrai, nes Smetona gerai bendradarbiavo tik su Tamošaitiu, nei opozicijos partijos. O labiausiai buvo nepatenkintas pats Smetona dėl Raštikio prievaratos sudaryti tokį kabinetą, pačiam atsisakius sudaryti kabinetą, bet tik pasilikus diriguoti iš šalies, pažeidžiant Smetonos prerogatyvas.

Man teko vėl nemalonūs uždaviniai: perduodanti Klaipėdos Krašto Reichui, reikėjo geležinkelio turtą — riedmenis ir medžiagas pasidalyti su Reicho geležinkeliais, kiek palikti Reichui, kiek išsivežti? Greitai sudarytoji delegacija iš pr-ko inž. J. Augustaičio ir narių: J. Masiliūno, ekon. direktorės direktoriaus, inž. M. Kripių, mašinų, inž. K. Bulotos — kelių, A. Navako — ekonomisto, turėjo susitikti Klaipėdoje su Reicho geležinkelio delegacija, kuriai pirmininkavo Karaliaučiaus Geležinkelio Direkcijos prezidentas dr.

inž. Bauman'as su didoku delegacijos narių skaičiumi ir atlikti tuos uždavinius. (Primintina, kad visi Lietuvos delegacijos nariai buvo baigę Vokietijoje aukštąsias mokyklas ir prilygo Reicho delegacijai). Dabar nei Račką, nei Jankevičius nereikėjo jokių pretensijų dalyvauti delegacijoje, nes be sunkių ir nervingų darbų (vėl po Reicho ultimatumo Lietuvai), nebuvo nei ekskursijų nei prabangių priėmimų, bet vien tik sunkus darbas. Tačiau antrąją dieną po posėdžio pasirodė, niekam nežinant, inž. Šniūkšta, Germano patikėtinis, asmeniškas "kontrolierius" ar informatorius, Norėjau mesti šalin ir išvažiuoti iš Klaipėdos, perleisti pirmininkavimą Šniūkštai, kaip į Augustavą pirmininkauti perleidu Tuskenui. Tačiau sulaukė kiti delegacijos nariai, kad pakenkšų valstybiniam reikalui ir pasilikau. Jeigu ministeris Germanas norėjo turėti savo asmenišką informatorių (ar kontrolierių) Šniūkštą, galėjo paskirti delegacijos nariu (siek pasimokyti), niekas prieš tai nebūtų protestavęs; tačiau demonstruoti savo asmenišką patikėtinį kaip tik tuo momentu, niekam nebuvo naudinga. Kitą dieną Šniūkšta išvažiavo į Kauną ir daugiau nepasirodė. Mes dirbome dar visą savaitę ir sudarėme dvi sutartis turto pasidalinimo. Turto buvo palikta net kiek mažiau, negu Reichas paliko 1923 metais, perduodant to krašto geležinkelių Lietuvai. Antroji sutartis buvo eksploatacijos sutartis (pasienio).

Mano pareigos tuomet su Klaipėdos Krašto nesibaigė. Man teko dalyvauti įvairiose delegacijose ir komisijose Berlyne ir Klaipėdoje, su docentu Martynu Braku — laisvosios uosto zonos, skirtos Lietuvai, statuto sudarymo, administravimo, tačiau jau nieko bendro neturinčio su geležinkelio reikalais.

(BUS DAUGIAU)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepiu, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 368-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais, 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį, 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį, 9-12 val. vak.
Seštadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatšiliepiu, tai telefonai, GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago III, 60629
Telef.: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Dėmesio, atvažiuo Petras Urbaitis!

Šiomis dienomis pas mus ir vėl atvažiuo Petras Urbaitis. Palydomis, nesigarsindamas, jis važinėjo po rytines valstijas, o dabar planuoja išsijuošti prie čikagiečių. Kartais jis vadinasi vienuoliu, kartais pasivadina kunigu, o kartais tokiu ir nesivadina.

Noriu atkreipti gerų lietuvių dėmesį į šį suktą žmogų dėl dviejų dalykų:

Kol buvo gyvas kapucinas Pijus, tai Urbaitis, vaikščiodamas po Chicago, kalbėjo, kad jis esąs tarpininkas tarp kapucino Pilaus ir žmonių, norinčių užpirti mišias pas tą gerą maldininką. Urbaitis tvirtino, kad kapucinas laikas mišias net po dvi valandas.

Tada mano sūnus buvo patėkęs į vienos nepaprastai palaidaus liežuviu ir blogų tikslų turinčios žmonių gydyti negalincios daktarės. Daviau \$10.00 Urbaičiui, kad juos atiduotų tėvui Pijui ir kad šis atlaikytų mišias ir kad mano sūnus greičiau išeitų iš tos bėdos pridėjau Urbaičiui vieną dolerį už tarpininkavimą. Pastebėjau, kad jis neužmiršęs perduoti kapucinui Pijui \$10.00. Urbaitis tada pradžioje tai padarė.

Jis tai padarė, bet jis nuvėgė nuo kapucino pusę pinigų. Jis tepasituntė tikėtis penkis dolerius. Iš vienuolio Pijaus sekretoriaus gavau 5.00 pakvitavimą, padėką ir pranešimą, bus laikomos \$5.00 mišios. Urbaitis nukniakė nuo tokio švento kunigo \$5.00, o jis vis dėlto ir toliau drįsta laikyti mišias ir imti šv. komuniją. Turiu Pijaus sekretoriaus pakvitavimą ir galiu parodyti suinteresuotiems žmonėms.

Be tarpininkavimo, Urbaitis verčiasi ir knygomis. Jis paršė didelę "Kinija — Azijos milžinas" knygą. Azijoje niekad nesu buvusi, nesitikiu ten važiuoti ir su milžinais nieko bendro neturėjau, bet jis rado reikalo mane įvelti į tą knygą. Nežinau, kuriais sumetimais jam prireikė rašyti joje apie kun. B. Sugintą, bet skaitau, kad jis visą puslapį nesamonių, melų ir šmeižtų prirašė apie mane. Jis rašo apie kun. Sugintą "sunkiai išgyventus grasinimus", kad būsią išmestas iš namų, prie kurių "pirkimo jis buvo iš anksto prisidėjęs 5,000 "žaliukų".

Tai biaužiausias Urbaičio melas. Namą aš nusipirkau ir persikėliau į jį gyventi 1958 m. rugs. 8 d. Kun. Suginto tada ne tik nepažinau, bet apie jį nieko nebuvau girdėjęs. Nepažįstamas žmogus negalėjo prisidėti prie "namo pirkimo".

Pas mane kun. Sugintą tik-tai už metų atvedė J. Vaičiūnienė, už tikrindama, kad jis namie nevalgytų. Pas mane kun. Sugintas atsikėlė tik-tai 1959 m. rugs. 25 d. Visi Vaičiūnienės užtikrinimai buvo melagingi. Man teko ne tik kambarį jam nuomoti, bet teko gaminti maistą ir jį apliuoti. Pradžioje jis nieko nemokėjo, bet vėliau turėjo mokėti. Kun. Sugintas man temokėjo tik-tai už butą ir dalį maisto, bet prie namo pirkimo jis nieko neprišidėjo Urbaitis paskelbė baurų melą apie mane ir kartoja iš kitų girdėtus plepalus. Jei-gu kiti knygos puslapiai toki teisingi, kaip mane liečia, tai tiek teverta visa jo knyga. Laukiu progos jį sutikti, geriausia būtų viešoje vietoje, pasakyti savo nuomonę ir pridėti, kad kunigui melo skelbti nedera.

Savo confraktus jis žiauriai nuskraudė ir mane apšmeižė. Radau reikalo įspėti, kad ir su kitais panašiai nepasielgtų.

Petronelė Kazlauskienė
kun. Suginto globėja

Arčiau nuodų gamyklų daugiau miršta vėžiu

BALTIMORE (UPI). — John Hopkins atliktos studijos rodo, kad vyrai gyvenantieji arčiau South Baltimore Allied Chemical Co. įmonių miršta plaučių vėžiu keturis kartus daugiau kaip gyvenantieji kitose miesto dalyse, kur tokių įmonių nėra.

Tas studijas atlikusi Dr. Genevieve Matanoski pareiškė, kad toks staigus vėžio mirimų padidėjimas ribojasi apie pusės mylios radiusu aplink Allied įmonę, kurioje gaminamas arsenikas. Išstudijavusi 1970, 1971 ir 1972 metų mirimų sertifikatus Dr. Matanoski nustatė, kad iš 844 toje apylinkėje mirusių vyrų dešimt mirė plaučių vėžiu. Dr. Matanoski nustatė, kad iš 100,000 toje apylinkėje mirusių vyrų 394 mirė nuo vėžio, kai ktose, tolimesnėse nuo Allied dirbtuvių apylinkėse iš 100,000 mirusių vėžiu mirė 96 vyrai. Dr. Matanoski sakė, kad tie attradimai verčia testuoti studijas iki galo ir aiškiai nustatyti, ar ir kiti arsenikai gali nuodyti orą.

Allied kompanijos atstovai stengiasi daktarės Matanoski at-radimus nuvertinti, ypač kadangi jos sudaryta mirimų statistika liečianti tik vyrus.

— Brazilijos užsienio ministras Azevedo, išsiderėjo iš Kinsingerio galingos valstybės statusą, reikalauja, kad JAV teiktų Brazilijai ir karo, pagalbą, kaip jos teikia Japonijai. Atrodo, kad kongresas tokios paramos Brazilijai neteiks. Jeigu ji norės modernių ginklų, tai turės juos pirkti.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šauliai š. m. vasario 24 d. (antradienį) 6 v. v. renkasi į Bieliūno koplyčią — 4348 South California Ave. atsiveikinti su L. S. S. T. garbės pirmininku A. A. RAPOLUI SKIPIČIUI. Kviečiami visi šauliai. Kas turi uniformas prašome jas devėti.

Amžinos Atminties Lietuvos Šaulių Sąjungos tremtyje Garbės Pirmininkui

Adv. RAPOLUI SKIPIČIUI

mirus,

jo žmoną, gimines ir artimuosius gilai užjaučiame ir liūdime

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖ

Advokatas, teisininkas, visuomenininkas

A. A.

RAPOLAS SKIPITIS

Gyveno 4247 So. Maplewood Ave.

Mirė 1976 m. vasario 23 d., 2:30 val. ryto, sulaukęs 89 metus amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Baukų kaime, Smilgių valsč., Panevėžio aps.

Amerikoje išgyveno 29 metus.

Paliko našlė: žmona Lydija Skipitienė (pagal tėvus Malvičaitė, pagal pirmą vyrą Gelumbis), dukte Marija Garbaciauskienė, jos vyras Leonas, gvy. Kanadoje, ir dukte Elena Daugelienė su šeima, gvy. Lietuvoje, posūnis Karolis Gelumbis, jo dukte Karolina ir sūnus Vincas bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Priklausė Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinėi ir buvo Šaulių Sąjungos Garbės pirm. Lietuvių Teislininkų Draugijai, Lietuvių Bendruomenėi ir Lietuvių Fondui.

Kūnas pašarvotas P. Bieliūno koplyčioje, 4348 South California Avenue.

Trečiadienį, vasario 25 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi, a. a. Rapolo Skipičio gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patašavimą ir atsiveikinti.

Nuolaidė lieka:

žmona, dukterys, posūnis, gimines.

Laidotuvių Direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

LAI GYVUOJA ESTIJA

Vasario 24 estai švenčia Nepriklausomybės sukaktį

Vasario mėnuo yra žymus įvykiais ne tik Lietuvai ir Amerikai, bet ir Estijai. Po 8 dienų nuo Lietuvos Tarybos paskelbto Nepriklausomybės akto, estai paskelbė Estijos nepriklausomybę 1918 m. vasario 24 d.

Su estais ir su Estija mus riša politiniai ir kultūriniai ryšiai nuo senų senovės iki pat dabartinių laikų. Nuo pat viduramžių estai ir lietuviai veikė tuo pat laiku kovoję su tais pat priešais — rusais ir švedais — dėl savo krašto laisvės. Pagaliau Estiją okupavo rusai 1721 metais.

Ilga okupacija nepanaikino laisvės ilgesio ir meilės savajam kraštui. Tai išreiškia Estijos himnas:

"Tėvyne mano, mano džiaugsme ir laime, kokia tu graži! Niekur nerandu šiam plačiam pasauly, kas man būtų taip brangu, kaip tu, mano tėvyne!"

Esi juk mane pagimdžiusi ir užauginusi; tau nuolatos dėkoju ir esu ištikimas iki mirties! Tu man už viską meilesnė, brangi mano tėvyne!"

Tesaugo tave Dievas, mano miela tėvyne! Tegina Jis tave ir telaimina gausiai visą, ką tik tu sumanai, brangi mano tėvyne!"

Estai yra kultūringa tauta. Daugelis mūsų inteligentijos abundant Lietuvai studijavo Estijoje garsiam Dorpato universitetui ir tapo ne tik gerais studijuojamųjų dalykų žinovais, bet ir kovotojais už Lietuvos laisvę.

Šiandien Estija, kaip ir Lietuvą bei Latviją riša tas pat likimas siaubinga komunistų okupacija. Nors estų išeivijoje pasireiškia nuomonių skirtumas, tačiau tarp jų nebuvo surasta tinkamų ir besalyginių tiltų su sovietais statytojų bei bendradarbių, skaldančių mūsų jėgas ir silpninančių kovą prieš okupantą.

Lai gyvuoja Estija!
S. Pašilytė

Nepataria pirkti namus kondominiume

WASHINGTONAS. — Butams išnuomoti apartamentinių namų plačių mastų perdėrimas kondominiumais skaudžiai paliečia senesnio amžiaus: piliečius, gyvenusius samdomuose apartamentuose, praneša pensininkų organizacija, oficialiai vadinama Nacionaline Senų Piliečių Taryba. Kai apšiai pinigų turintieji tokiuose kondominiumuose gali rasti pasitenkinimo, mažiau pasiturintieji kondominiumų pirkti neišgalėdami būna kraustomi lauk iš dažnai per eilę metų nuomotų butų, kadangi apartamentų savininkai nutaria savo namus paversti kondominiumais.

San Francisco, Washington ir San Jose, Kalifornijoje, įvestas moratoriumas, tai yra laikinai sustabdytas apartamentinių namų pavertimas kondominiumais, kadangi kitokio būdo dar nerasta, kaip apginti mažų pajamų nuomintonus nuo nepakeliamai aukštų buto nuomų.

Susirinkimų

PRANEŠIMAI

— Vasario 29 d., sekmadienį, 11 val. ryto Jėzuitų koplyčioje, 5620 South Clermont Ave., bus atnaujamasis šv. Mišios už mirusius Zarasiškių klubo narius. Klubo nariai ir giminės maloniai kviečiami pamaldose dalyvauti. Valdyba

— ZARASIŠKIŲ KLUBO narių susirinkimas įvyks kovo 21 d., sekmadienį, 2:00 val. po pietų naujoje vietoje — Chicago Savings and Loan finansinės bendrovės Pakel Hall, prie 63 ir Western Ave. Visi klubo nariai yra kviečiami susirinkime dalyvauti. Be kitų klubo reikalų teks aptarti ir pavasarinio banketo reikalą, kuris įvyks balandžio 24 d. Valdyba

PERKRAUSTYMAI
M O V I N G
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KADNA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

M O V I N G
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

GRADINSKAS
4 GABALŲ STEREO
RADLIJAS - PATEFONAS
TIK \$149.95
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sėkm. ir treči. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom (PUTRAMENTAS)
gražiausias gelės ir vainikai antkapio papuošimui ir sezoninės kėpams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Bet Dievas, kuris yra turtingas gailestingumu, dėl begalinės savo meilės, kuria jis mus mylėjo, kai mes buvome mirę nuodėmėse, atgailino mus drauge su Kristumi". Jono 3:14-16.

Kaip labai didi ir stebėtina šita Dievo ir Kristaus meilė. Atrodo negalima pasiekti jos aukštumą ir gilumą, ilgumą ir platumą. Kurie priėmė Viešpatį kaip savo Atpirkėją ir padarė sandorą su juo pasvėsdami jam visa, ką jie turi, tie gavo jo palaiminimus. Kuomet juos trauko kūno silpnybės arba kitų pasipriešinimas, jie turi atsiminti didžiąją mūsų dangiškojo Tėvo meilę ir jo Sūnaus meilę, kuria jis mylėjo nusidėjėlius. Jei tik pasilikime ištikimi ir paklusnūs jam, tai iš tikrųjų dalyvausime su Kristumi jo garbėje ir šlovėje.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rašto tyrinėjimų aiškinimus.

Via! Zino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mlusioji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINOMI VIETA
REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

TRUMPAI

— Jean Degutienė išrinkta šv. Kryžiaus ligoninės Kredito draugijos pirmininke. Ji taip pat yra direktorė ir reikalų vedėja.

— Reizis E. Kudabienė vadovaujamas Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" pakvies tas atlikti programą Delhi apylinkėse lietuvių ruošiamame Nepriklausomybės minėjimo vasario 28 d. 7 val. vak. Tillsonburgo Community centre. Po minėjimo ir programos bus šokiai ir vaišės.

— Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga kiekvienais metais išrenka labiausiai pasisąžinęsį lietuvių Man of the Year titului. Šiemet jie išrinko Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininką dr. Kazį Bobelį ir jį pagerbė savo metiniam tradiciniame bankete ateinančią seštdienį, vasario 28 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre.

— Feliksas Pumputis iš Berlyno apylinkės išėjo pensijon ir išsikėlė gyventi į Lemonto apylinkę, kur pirkė namą ir jį puičiai sulig savo sėklėmis pertvarkė. Jo žmona Sofija dar tebedirba Western Electric b-jė. Jiedu yra laimingi, kad dukterė Eugenija, baigusi pedagogi-

nus mokslus, gali gyventi kartu, nes moko katalikų mokykloje. Jų sūnus Klaudijus iš Brighton Parko apylinkės yra žinomas elektros įvedimų bei patalynių kontraktorius, o Virgilijus yra buvęs sėkmingas verslininkas, dabar susidomėjęs provincijos gyvenimu ir yra pirkęs ūkį Wisconsin Dells apylinkėje. Pumpučių šeima prieš apie tušingą metų atvažiavo iš Anglijos.

— Kristina Bendžiūtė ir Rasa Lukoševičiūtė atstovauja Montrealio jaunimą, ruošiantį pokongresinį vakarą tikslu supažindinti visuomenę su kongreso darbais. Vakaras bus kovą 6 d. 7:30 val. Aušros Vartų salėje. Po programos bus šokiai su vaišėmis ir kitokioms įvairenybėm jauniems ir suaugusiems.

— Jonas Grigaliūnas, Euclid, Ohio, pakviestas vienos Vakarų Vokietijos pašto ženklių katalogo leidyklos lietuviško skyriaus ekspertu bei patarėju. Jo patarimais yra pasinaudojusios ir kitos leidyklos.

— Tarptautinis aviacijos transporto bendrovių pasitarimas Ženevoje, nutarė šią vasarą palikti tas pačias kelionių kainas, kokios yra buvusios praeitais metais ir galioja šiandien.

— BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE" — TURI GERIAUSIA

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NORKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

JUBILIEJŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEŅOMS šiemet suėlio 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmųjų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vaju.

NAUJIEŅOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę neidamas ir nesidėdamas į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniais.

NAUJIEŅOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visu lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIEŅOS atstovauja tylią lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retos rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visoms idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geroje draugijoje girdi Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžiais užprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos spaudos pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vieneriems mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŅOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vaju proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokio įsipareigojimo.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

SKAITYKITE NAUJIEŅAS

6 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, FEBRUARY 24, 1976

DVIDESIMT METŲ BE VACLOVO BIRŽISKOS

Vienas iš trijų brolių-Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo ir mokslo bei kultūros pionierių profesorių Mykolo, Vaclovo ir Viktoro antrasis (Vaclovas) labiausiai pasireiškė savo nuveiktais milžiniškais darbais liuanistinių darbų baruose.

Nepriklausomaj Lietuvoj jis buvo Lietuviškosios Enciklopedijos vyr. redaktorius, spaudai paruošęs dešimtį to leidinio stambių tomų. Šį Vaclovo Biržiskos darbą sugriovė karas ir Lietuva išlikusios okupacijos.

Čia, Amerikoje, jis buvo Lietuvių Enciklopedijos Bostono vyr. redaktorius iki ketvirtos tomo žodžio dėl Vaclovas Biržiška buvo gimęs Viekšniuose 1884 m., o mirė prieš 20 metų Waterbury, Conn., 1956 metų sausio 3 dieną. Apie prof. Vaclovo Biržiskos per amžių nuveiktus darbus santraukoje sumini Bostono Keleivis:

Lietuvių visuomenės ir kultūros gyvenime, mūsų tautos kovose dėl laisvės Vaclovas Biržiška dalyvavo nuo ankstyvųjų jaunystės. Tačiau daugiausia darbų jis nuveikė, kai profesorius Vytauto Didžio universitete, čia dirbamasis daugiausia energijos atidavė lietuvių bibliografijai ir mūsų knygų istorijai, kuriai medžiagą rinko nuo 1904 m.

Paminėsim tik pačius stambiausius ir reikšmingiausius to pobūdžio Vaclovo Biržiskos darbus:

Lietuvių bibliografija 1547-1910 (išleista 1924-39 m. 4 dalyse, 5 tomais), Lietuviškų knygų istorijos bruožai (1930), Lietuvių bibliografijos istorija (1944, nebaigta spausdinti). Kaip buvo uždrausta ir atkavota lietuvių spauda (1929), Lietuvių knygų augimo etapai (1930), Lietuviškieji slapvvardžiai ir slapvardėlis (1941-43) ir kt.

Pasitraukęs 1944 m. iš Lietuvos nuo rusų bolševikų okupacijos, Vaclovo Biržiška nepradaravo savo uolumo ir darbštumo. Vokietijoje ir vėliau Amerikoje buvo išspausdinti šie jo moksliniai darbai:

Abraham Kulvietis (anglų kalba, 1947), Lietuvių rašytojų kalendorius (1946), Martynas Mažvydas ir jo bendradarbiai (vokiečių k., 1948), Vysk. Mot. Valančiaus biografijos bruožai (1952), Aleksandras dnyas (L. autorių, rašiusių įstatymo "Circuit Breaker Law".

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS OABAR "NAUJIEŅOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietasis viršelėlis, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00.
Minkštasis viršelėlis tik \$1.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdi. Dabar tik \$2.00.

Galima taip pat užsisakyti paštą, siuntus čekį arba money order.

NAUJIEŅOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielins, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$4.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$4.00
Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršelėlis, 338 psl. Kaina \$8.00. Minkštasis viršelėlis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelėlis — \$2.00.
Prof. Vaclovo Biržiskos, SENJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelėlis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelėlis — \$2.00.
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštasis viršelėlis. \$3.00
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲNĄ, 88 psl. \$1.00
Janina Narušė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS. biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00
Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIEŅOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WELDER — MECHANIC

For plant in heavy metals industry to work on conveyor systems, overhead cranes and other machinery. Must have L.O.H. rod welding and mechanical experience. Steady work. Excellent working conditions.

R. LAVIN and SONS, INC.
3426 So. Kedzie.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COUPLE NEEDED to manage and maintain 31 flat apartment building — North Side. Apartment plus salary. Must speak read and write English. Call 944-2525.

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS — svarus 3 kambarių viengubio butas su baldais prie gero susisiekimo. Tel. LA 3-5623.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel. LA REPUBLIC 7-1941

— Svarbu Ciceriečiams. JAV LB (reg.) Cicerio Apylinkės Valdyba — š. m. kovo 7 dieną 11:30 val. ryto šaukia visuotinę narių susirinkimą šv. Antano parapijos salėje Cicerioje. Š. m. vasario 22-29 d. nuo 8:30 v. ryto iki 1 val. po pietų mažojo parapijos salėje naujų narių registracija ir solidarumo mokesčio priėmimas. Valdyba.

Kas gali gauti papildomą mokesčių nuolaidą?

Papildomas mokesčių sumažinimo įstatymo priedas nereikalauja, kad pensininkas arba invalidas, negalintis dirbti, mokėtų nuosavybės arba turto mokesčius, kaip tai yra numatyta "Circ. Breaker" įstatyme. Tai reiškia, kad asmenys, kurie negauna mokesčių nuolaidos pagal "Circ. Breaker" įstatymą, gali būti tinkami ir gauti mokesčių nuolaidą pagal papildomą mokesčių nuolaidos įstatymo priedą, jei jie 1975 m. sausio 1 d. jau buvo sulaukę 65 m. arba kurio 1974 m. gruodžio 31 d. jau buvo pripažinti nedarbingais ir visų tie pensininkai ir nedarbingi asmenys, kurie turi nedaugiau kaip 10 tūkstančių metinių pajamų ir yra Illinois valstijos gyventojai nuo 1974 m. sausio 1 d.

Jeigu vyras ir žmona gyvena kartu ir abu yra tinkami mokesčių papildomai nuolaidai gauti, tai papildomos mokesčių nuolaidos gali prašyti tik vienas iš jų. Jei jie gyvena atskirai, tai kiekvienas gali prašyti mokesčių papildomos nuolaidos.

Papildomai mokesčių nuolaidai gauti forma yra IL-1363 ir ji gaunama Illinois valstijos pajamų bei mokesčių departamente.

FORNIT HILL HUNT
OUR EARLY FAVORITE

Our wildlife has no defense against the cunning use of fire. So please follow Smokey's ABC's. Always hold matches till cold. Be sure to throw away all matches, and never throw away a match. Check all matches first.

Please Smokey will be around again.

PLEASE HELP SMOKEY

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS. DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISU RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ PO 4 KAMBARIUS mūrinis. 2 auto garažas. Gazo pečiai šildymas. Brighton Parke.

3 BUTAI IR KRAUTUVEI PATALPA. Medinis, gerai apžiūrėtas namas Brighton Parke centre.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEmlack 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos, visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Didžiausias kailių
pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis.

Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vaju proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr).

PIRKITE JAV TAUPOMO BONUS

PLEASE HELP SMOKEY

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$70 pusmečiui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams.

Kreipkitės:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

SKAITYTI "NAUJIEŅAS"

SKAITYK IR KITAM PATARK